

SLOVENSKE SMERNICE KORPORATIVNE INTEGRITETE

Slovenske smernice korporativne integritete, januar 2014

Delovna skupina, ki je prispevala k vsebini dokumenta:

Drago Kos, R.U.R (*vodja delovne skupine*); prof. dr. Jože Damijan, Ekonomska fakulteta UL (*koordinator projekta Smernic*); Sandra Damijan, MSc, Ekonomska fakulteta UL (*namestnica vodje delovne skupine*); prof. dr. Adriana Rejc Buhovac, Ekonomska fakulteta UL; Goran Novković, GZS; Marko Djinović, GZS; Sonja Šmuc, Združenje Manager; Andrijana Bergant, Zavarovalnica Triglav; Mojca Međedović, PriceWaterhouseCoopers; Polona Pergar Guzaj, Slovenski institut IIA; Mojca Podržaj, Združenje Manager; mag. Irena Prijović, Združenje nadzornikov Slovenije; dr. Vojko Anton Antončič, Združenje nadzornikov Slovenije; in Rada Sibila, Združenje nadzornikov Slovenije.

I. Preambula

Izhajajoč iz boljših poslovnih rezultatov gospodarskih družb z visoko stopnjo integritete;
zavezujoč se k spoštovanju transparentnosti in korporativne integritete, k uveljavljanju ničelne tolerance do nezakonitega in neetičnega ravnanja zaposlenih in k zagotavljanju korporativne integritete z vrha gospodarske družbe kot temeljnih načel delovanja gospodarske družbe;
zavedajoč se dejstva, da se tudi po stopnji dosežene korporativne integritete ocenjuje zakonsko določena skrbnost vestnih in poštenih gospodarstvenikov;
upoštevajoč škodljive poslovne in družbene posledice neustrezne korporativne integritete ter s tem povezan padec ugleda organov vodenja in nadzora v slovenskih gospodarskih družbah;
izhajajoč iz sodelovanja vseh deležnikov gospodarskih družb, poklicnih organizacij, profesionalnih združenj in drugih iniciativ pri vzpostavljanju ustrezne korporativne integritete v Sloveniji;
navezujoč se na kodekse ravnanja, slovenske in mednarodne predpise ter dokumente s področja korporativne integritete, še zlasti na Smernice dobre prakse OECD o notranjih kontrolah, etiki in skladnosti iz leta 2009;
izhajajoč iz potrebe po izvajanju ukrepov korporativne integritete na podlagi vzpostavljenih mehanizmov prepoznavanja in ocenjevanja tveganj za korporativno integriteto v vsaki gospodarski družbi posebej;
upoštevajoč potrebo po zagotavljanju korporativne integritete skladno z velikostjo, pravno obliko in dejavnostjo ter morebitnimi specifičnimi geografskimi, pravnimi in drugimi okoliščinami za posamezno gospodarsko družbo; in
pozivajoč še druge gospodarske subjekte k njihovi uporabi s ciljem splošnega izboljšanja poslovnih rezultatov in krepite družbene odgovornosti;

_____ (naziv pravne osebe) sprejema

SMERNICE KORPORATIVNE INTEGRITETE

II. Definicije

Za potrebe teh Smernic imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

SKLADNOST POSLOVANJA je poslovanje družbe v skladu z zakonodajo, drugimi pravili, veljavnimi priporočili in internimi predpisi družbe.

KORPORATIVNA INTEGRITETA poleg skladnosti poslovanja vključuje tudi poslovanje družbe v skladu z dobrimi poslovnimi običaji in etičnimi načeli.

KRŠITEV KORPORATIVNE INTEGRITETE je poslovanje družbe, ki ni v skladu z zakonodajo, drugimi pravili, veljavnimi priporočili, internimi predpisi, dobrimi poslovnimi običaji ali etičnimi načeli.

Nevarnost, da bi prišlo do njene kršitve, je TVEGANJE ZA KORPORATIVNO INTEGRITETO, katerega stopnja je odvisna od verjetnosti nastanka kršitve in od obsega možnih posledic v obliki materialne oziroma moralne škode.

NASPROTJE INTERESOV nastopi v razmerah, ko interesi, ki niso koristni za gospodarsko družbo, vplivajo - ali dajejo videz, da vplivajo - na zmožnost posameznika, da objektivno opravlja svoje dolžnosti in naloge v korist družbe.

NEPRIMERNE PONUDBE so ponujanje, obljubljanje ali dajanje nedovoljenih koristi, tudi manjših, z namenom vplivanja na osebe, od katerih postopanja je odvisna ekonomičnost, učinkovitost in hitrost poslovanja družbe.

POOBLAŠČENEC ZA KORPORATIVNO INTEGRITETO je oseba ali strokovna služba, ki je v gospodarski družbi pristojna za ukrepe v zvezi s korporativno integriteto, obvladovanju tveganj za korporativno integriteto, nasprotji interesov, trgovanjem z notranjimi informacijami in razkrivanjem varovanih podatkov, osveščanjem, usposabljanjem in svetovanjem o krepitvi integritete, programom zaščite zaposlenih, ki dobronamerno prijavijo kršitve korporativne integritete ter v zvezi z drugimi področji, ki jih določi organ vodenja gospodarske družbe.

III. Sistem korporativne integritete

1. ZAVEZANOST. Organi vodenja in nadzora v družbi bodo v strateških in operativnih dokumentih ter v vsakodnevnem delovanju jasno in eksplicitno poudarjali svojo lastno zavezanost in dolžnost vseh drugih deležnikov družbe za spoštovanje korporativne integritete v vseh okoliščinah in pogojih.

2. STRATEGIJA. Organ vodenja bo v sodelovanju z deležniki v najkrajšem možnem času kot samostojen dokument ali kot del poslovne strategije pripravil strategijo družbe za

vzpostavitev oziroma vzdrževanje in razvoj korporativne integritete ter zagotovil, da bodo to storile tudi odvisne družbe.

3. POOBLAŠČENEC. Organ vodenja bo v soglasju z nadzornim organom nadzor nad korporativno integriteto kot samostojno in neodvisno funkcijo zaupal enemu ali več vodstvenim delavcem družbe kot pooblaščenca za korporativno integriteto, ki mu bo zaradi zagotovitve neoviranega dela zagotovljena ustrezno usposobljena in plačana strokovna pomoč, ustrezna materialna sredstva in pooblastila. Slednja bodo vključevala tudi avtonomno pravico poročanja najprej organom vodenja, potem pa tudi organom nadzora v družbi in drugim notranjim ali zunanjim nadzornim organom.

4. STROKOVNA POMOČ. Pooblaščenec za korporativno integriteto bo glede spoštovanja korporativne integritete nemudoma vzpostavil sistem strokovne pomoči za organe vodenja in nadzora ter vse zaposlene v družbi, po možnosti pa tudi za poslovne partnerje.

5. KODEKS. Organ vodenja bo v sodelovanju z deležniki takoj začel postopke za sprejem ali preveritev kodeksa ravnanja oziroma programa skladnosti poslovanja, ki bo obvezen za vse zaposlene in fizične osebe ter za odvisne gospodarske družbe.

6. MOTIVACIJA. Organ vodenja bo vzpostavil mehanizem, preko katerega bo pooblaščenec za korporativno integriteto skrbel za pozitivno motivacijo vseh zaposlenih za ravnanje, ki omogoča izboljšave v sistemu korporativne integritete ali izpričuje visoko stopnjo integritete, vključno z dobrovernimi oziroma utemeljeno podanimi prijavi kršitev korporativne integritete.

7. NOTRANJI NADZOR. V družbi se bodo vzpostavili oziroma vzdrževali kontrolni postopki, ki bodo po načelih razmejitve pristojnosti in opredelitve odgovornosti, principa udeležbe vsaj dveh oseb na ključnih področjih tveganj in opredelitve meril za imenovanje, nagrajevanje ter razreševanje nosilcev kontrolnih funkcij, zagotovili pošteno poslovanje.

8. POSLOVNI PARTNERJI. V dogovoru s poslovnimi partnerji bo družba oblikovala ukrepe, zahteve in pogoje za uveljavljanje korporativne integritete v razmerju do poslovnih partnerjev, ki bodo med drugim vključevali ustrezno dokumentirane skrbne preglede glede možnih tveganj pred odločitvijo o poslovnem sodelovanju in po njej, redni nadzor nad njihovim poslovanjem z družbo, obveščanje o zavezanosti družbe k spoštovanju korporativne integritete, obenem pa bo glede na ugotovljena tveganja korporativne integritete zahtevala spoštovanje enakih načel tudi od njihovih poslovnih partnerjev.

9. **PROTIKORUPCIJSKA KLAUZULA.** Organ vodenja družbe bo oblikoval protikorupcijsko klavzulo, jo glede na naravo in vrednost pogodbenega razmerja takoj začel vključevati v pogodbe s pogodbenimi partnerji in si prizadeval za njeno vključitev tudi v pogodbe z njihovimi podizvajalci.

10. **ZAŠČITA PRIJAVITELJEV.** Pooblaščenec za korporativno integriteto bo v najkrajšem možnem času vzpostavil mehanizem notranjega in zaupnega poročanja ter zaščite vseh prijaviteljev kršitev korporativne integritete, tudi tistih, ki kljub navodilom niso pripravljene kršiti poklicnih, pravnih in etičnih standardov, in ki so v dobri veri oziroma na podlagi utemeljenega sklepanja, da so njihovi podatki resnični, pripravljene poročati o kršitvah korporativne integritete.

11. **ODZIV NA PRIJAVE.** Pooblaščenec za korporativno integriteto bo v soglasju z organom vodenja vzpostavil mehanizem, ki bo zagotavljal ustrezen in učinkovit odziv na dobroverna oziroma utemeljeno podana sporočila prijaviteljev iz prejšnje točke in bo ob varovanju identitete prijaviteljev omogočal sprotno obveščanje organa vodenja, po potrebi pa tudi nadzora, o ugotovljenih in odpravljenih nepravilnostih.

12. **SANKCIJE.** Organ vodenja bo zagotovil, da bodo definicije disciplinskih kršitev in postopki za njihovo obravnavanje omogočali uporabo učinkovitih, sorazmernih in odvrčalnih sankcij za zaposlene na vseh ravneh družbe, ki bodo kršili korporativno integriteto.

13. **USTREZNOST IN PRIMERNOST VODSTVENIH DELAVCEV.** Organ vodenja bo v najkrajšem možnem času zagotovil sprejem in izvajanje pravil ter postopkov za začetna in periodična preverjanja ustreznosti in primernosti vodstvenih delavcev družbe, pri čemer se bo »ustreznost« nanašala na njihovo znanje, poklicno usposobljenost in izkušnje, »primernost« pa na njihovo osebno in finančno integriteto ter morebitna nasprotja interesov.

14. **TRANSPARENTNOST IN POROČANJE.** Organ vodenja bo poročanje o področju korporativne integritete vključil v splošna oziroma trajnostna letna poročila in v ta namen v sodelovanju z vsemi deležniki podjetja določil kazalce za poročanje in za spremljanje napredka na tem področju.

IV. Obvladovanje tveganj za korporativno integriteto

1. Organ vodenja bo:

a. preko pooblaščenca za korporativno integriteto vzpostavil mehanizem za redno in celovito prepoznavanje tveganj za korporativno integriteto, njihovo vrednotenje ter

sistematičen in neodvisen nadzor nad učinkovitostjo izvajanja ukrepov za obvladovanje teh tveganj.

2. Pooblaščenec za korporativno integriteto bo:

- a. zagotovil uporabo najsodobnejših metod in poklicnih ter etičnih standardov;
- b. pri prepoznavanju in vrednotenju tveganj uporabljal različne vire za zbiranje informacij in različne tehnike dela, ob tem oblikoval tudi seznam kazalcev kršitev korporativne integritete in identificiral možna tveganja za korporativno integriteto, verjetnost njihovega nastanka ter resnost možnih posledic;
- c. posebno pozornost namenil ustreznosti izvajanja postopkov, ki se nanašajo na odkrivanje in preprečevanje podkupovanja v Sloveniji in tujini, izsiljevanja podjetja, pospeševanja poslovanja, pranja denarja, trgovanja z informacijami, mobinga in nasprotja interesov ter na ureditev problematike daril, gostoljubja in poslovnih potovanj, političnih prispevkov, donacij in sponzorstev;
- č. s svojimi ugotovitvami, predlogi in priporočili za odpravo tveganj oziroma nepravilnosti popolno in pravočasno seznanjal organe vodenja in nadzora ter vzpostavil mehanizem sistematičnega in neodvisnega nadzora nad izvajanjem, pravilnostjo in učinkovitostjo ukrepov za obvladovanje tveganj za korporativno integriteto.

V. Usposabljanje in sodelovanje

1. Organ vodenja v družbi bo:

- a. zagotovil strokovno usposabljanje in izobraževanje o korporativni integriteti ter redno obveščanje o sprejetih dokumentih s tega področja za vse zaposlene, še zlasti pa za člane pooblaščenca za korporativno integriteto ter posameznike, ki opravljajo delovne naloge na delovnih mestih, ki so ali bi lahko bila izpostavljena večjim tveganjem za korporativno integriteto, po potrebi pa bo te aktivnosti razširil tudi na poslovne partnerje;
- b. na področju zagotavljanja korporativne integritete zagotovil polno sodelovanje z nadzornimi organi, še posebej v obliki sporočanja predpisanih in zahtevanih podatkov, informacij in dokumentacije, ki se nanaša na sume kršitev korporativne integritete;
- c. zagotovil pogoje za sodelovanje s poklicnimi organizacijami in profesionalnimi združenji v obliki mehanizma za izmenjavo znanj, izkušenj, predlogov, rešitev in najnovejših dosežkov v zvezi z zagotavljanjem korporativne integritete.

2. Služba družbe, pristojna za kadrovske zadeve, bo v sodelovanju s pooblaščenecem za korporativno integriteto pripravila program začetnega, periodičnega in priložnostnega strokovnega usposabljanja in izobraževanja, ki bo obsegal najmanj seznanitev z osnovami in cilji korporativne integritete, kazalci za prepoznavanje tveganj za korporativno integriteto, odkritimi tveganji ter sprejetimi ukrepi za obvladovanje teh tveganj.